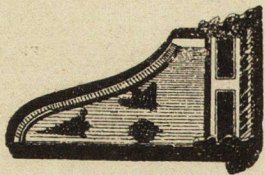

Клавичитеръ — единъ отъ предходнитѣ на съвременното пианино — струненъ инструментъ, съ отвѣсно опънати струни (отъ черво) спрѣмо клавиатурата, и съ форма, прилична отначало на старата китара, а по-

Клавичитеръ

късно — на арфата. К. се е задържалъ въ употреба до края на XVIII в.

Клаичъ, Вйекославъ — историкъ, род. 28 юли 1849, започналъ да се занимава съ музика още като студентъ, билъ дългогодишенъ председател на „Глазбеняи заводъ“ въ Загребъ, а въ списание „Гусла“ и други прегледи е писалъ доста полемики и статии изъ областта на югославянската музикална история (монография за Лисински). Компониралъ е: шестъ пѣсни за единъ гласъ и пиано, мжжки хорове „На градъ Нехай“ и още нѣкои пѣсни и хорове. Въ работитѣ му се промѣкватъ национално музикални тежнениа.

Клайберъ, Ерихъ — Kleiber, Erich — значителенъ оперенъ и концертенъ диригентъ, род. 5 авг. 1890 въ Виена, училъ въ университета и консерваторията въ Прага, кждето и започва диригентската си кариера въ Нѣмския театръ; оперенъ капелмайсторъ въ Дармицадтъ, Барменъ, Елберфелдъ, оперенъ директоръ въ Дюселдорфъ, концертенъ диригентъ въ Барменъ и Манхаймъ, сега е въ Берлинската държавна опера (генералмузикдиректоръ), а гостува и въ Нѣмско и чужбина (1930 въ Америка),

Клангшлюсель, нѣм. Klangeschlüssel — буквално „тоновъ ключъ“ — се нарича, споредъ Х. Римаиновата система, означаването на хармонията — „до колкото тя поставя единъ мажоренъ или миноренъ акордъ като главно съдържание“. Както при генералбаса, тъй и при К-а се употребяватъ числата 1—10, като интервалитѣ се четатъ не отъ басовия тонъ, а отъ примата на акорда. Мажорнитѣ акорди се означаватъ съ арабски цифри, минорнитѣ — съ римски. Мажорнитѣ акорди означаватъ интервалитѣ отъ главния тонъ нагоре, минорнитѣ — на долу. Цифритѣ иматъ следното значение: 1 (I) = главенъ тонъ, 2 (II) = голѣма секунда, 3 (III) = голѣма терца, 4 (IV) = чиста кварта, 5 (V) = чиста квинта, 6 (VI) = голѣма секста, 7 (VII) = малка септима, 8 (VIII) = октава или прима, 9 (IX) = голѣма нона, 10 (X) = голѣма децима или терца. Цифритѣ 2 (II), 4 (IV), 6 (VI) и 9 (IX) означаватъ дисонантни тонове. Повишение или понижение съ полутонъ се означаватъ съ: < = повишение, > = понижение. Знакътъ + означава мажоренъ акордъ, знакътъ ° = миноренъ акордъ. Това Риманово означение на хармонията (К.) не можа да намѣри по-широка употреба, още по-малко да стане мѣрдавно.

Клапи, ит. chiavi, фр. clefs, нѣм. Klappen, — се наричатъ подвижнитѣ части (механизми) на духовитѣ дървени инструменти, чрезъ които свирецътъ отваря и затваря съ прѣсти тоновитѣ дупки.

Кларинетъ, ит. clarinetto, фр. clarinette, нѣм. Klarinette — духовъ, дървенъ инструментъ, съ цилиндрическа цевъ, и просто, еднолистно езиче, което е здраво прикрепено въ клонообразния мундшукъ, — една отъ причинитѣ, поради която тонътъ, който се получава при К-а, е много по-пълненъ, силенъ и мекъ, отколкото при инструменти съ двойно (двулистно) езиче, каквото иматъ обоятъ и фаготитѣ. К-ътъ е изнамѣренъ отъ Нюренбергския майсторъ на флейти Йоханъ Кристофъ Денеръ, между 1690 и 1700 год., — чрезъ усъвършенствуването на французското шаломо, което е имало 9 дупки. К-ътъ е инструментъ при пренадуването — über-